

Bijzonder onderwijs in de U.K.

Circa 7% van de Britse jeugd zit op een independent school, d.w.z. een particuliere school die niet door de staat bekostigd wordt.¹ Het gaat om zo'n 2500 scholen, waaronder ongeveer 300 op confessionele grondslag: ruim 100 protestants-christelijke scholen, ongeveer 100 islamitische scholen, ruim 50 joodse scholen, en nog zo'n 50 andere (waaronder ook boeddhistische en hindoeïstische scholen). Deze cijfers ontleen ik aan een toespraak over burgerschapsvorming, begin 2005 gehouden door de toenmalige Hoofdinspecteur van de Engelse scholen.² Hij maakte zich zorgen over de groei van het islamitisch onderwijs en over de kwaliteit van de burgerschapsvorming aldaar. Wat deed de Britse regering met dat signaal? En hoe steekt dat af tegen het Nederlandse beleid jegens islamitische scholen?

In Nederland was de moord op Theo Van Gogh (eind 2004) het startsignaal voor een overheids campagne tegen het islamitisch onderwijs. Er werd een Toezichtkader Burgerschapsvorming ingevoerd en een Actieplan Polariseren & Radicalisering.³ De Onderwijsinspectie startte een krachtig themaonderzoek naar alle islamitische scholen.⁴ Tegelijkertijd ging men op een risicogericht inspectieregime over: niet-islamitische scholen worden met rust gelaten zolang hun onderwijsopbrengsten bevredigend zijn en zwakke scholen worden aan de schandpaal gezet.⁵ Ook is de ingangselectie van de pabo's verscherpt, zodat allochtone studenten minder kans op een baan in het onderwijs hebben.⁶ Verder worden maatregelen genomen om kleurrijke scholen te stimuleren en het voortbestaan van 'zwarte' scholen tegen te gaan.

De Britse regering daarentegen houdt principieel vast aan de uitgangspunten van de multiculturele 'civil society'. Zij bevordert de integratie van minderheidsgroepen in de Britse samenleving maar zij wijst gedwongen assimilatie af. Zij onthoudt zich van maatregelen die maatschappelijke polarisatie kunnen aanwakkeren en zij brengt het islamitisch onderwijs niet in diskrediet.

Wat de burgerschapsvorming betreft, kreeg de Onderwijsinspectie (Ofsted) opdracht een onderzoek te doen onder een representatieve steekproef van 51 Independent Faith Schools. Dus niet alleen islamitische, maar ook christelijke, joodse, boeddhistische en hindoeïstische scholen werden onderzocht. Onlangs is dat uitgemond in een gelijknamig inspectierapport.⁷

De onderzoekers concluderen dat leerlingen van islamitische scholen tot eerbare Britse burgers worden gevormd, niet minder dan leerlingen van andere confessionele scholen. Verder constateert men dat confessionele scholen, van welke denominatie dan ook, veel met het eigen geloof bezig zijn en dat ze hun leerlingen weinig kennis van en sympathie voor andere religies bijbrengen. Ook wordt de politieke situatie in het Nabije en Midden-Oosten soms teveel door de bril van de eigen confessie bekeken. Tja, dat is, denk ik, eigen aan de confessionele identiteit van christelijke, islamitische en joodse scholen.

Ook in haar aanbevelingen richt de Ofsted zich uitdrukkelijk niet alleen op islamitische scholen maar op alle scholen met een confessionele grondslag (p. 6):

- ze moeten systematischer werken aan wederzijds begrip tussen lokale geloofs- en bevolkingsgroepen;
- ze moeten er beter op letten dat leermiddelen die in gebruik zijn om leerlingen over andere geloofs-overtuigingen te onderrichten, 'accurate and unbiased' zijn; en
- bepleit wordt dat ze in hun na- en bijscholing meer samenwerken met andere scholen en dat ze op lokaal niveau de samenwerkingsverbanden met het openbaar onderwijs versterken.

Wes Holleman

weblog onderwijs 29-10-2009

<http://www.onderwijsethiek.nl>

¹ [http://en.wikipedia.org/wiki/Independent_school_\(UK\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Independent_school_(UK))

² <http://www.guardian.co.uk/education/2005/jan/17/faithschools.schools>

³ <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=307>; <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=129>;

http://www.onderwijsinspectie.nl/nl/home/naslag/Alle_berichten/Toezicht_op_burgerschap_normering_aangepast

⁴ <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=145>

⁵ http://www.onderwijsinspectie.nl/nl/home/naslag/Alle_berichten/kamerondersteunt_nt

⁶ <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=342>

⁷ <http://www.ofsted.gov.uk/content/download/10230/117400/file/Independent%20faith%20schools.pdf>